

EKSOTE VUOSINA 2017 JA 2030

Eksoten kehitystä ajanjaksolla 2010 - 2040

THL:n arviointi syksy 2018

- Eksote on pitkällä, v. 2010 so ja te integroitu
- Mukana kaikissa kärkihankkeissa
- Eksoten palvelurakenne erityisen avohoitopainotteinen (sis. mielenterveyspalveluita, päihdepalveluita, vammais- ja kehitysvammaispalveluita, vanhusten palveluita)
- Painotettu etenkin vahvaan kotihoidon tukeen eri palveluissa
- Haasteita
 - maakunnan sijainti sekä väestörakenne
 - väestö ikääntyy, koulutustaso alhainen, työttömyys ja pienituloisuus maan keskitasoa yleisempää
- Hyviä asioita:
 - Palveluihin pääsee hyvin
 - ESH jonot lyhyitä
 - Sote-palvelupisteet kaikkien maakunnan asukkaiden käytössä sijainnista riippumatta
 - Liikkuviin palveluihin panostaminen
- Sote-palvelut kokonaisuutena aliresursoituja
- Sote-kustannukset tarvevakioituna alittavat maan keskitason
 - Vaihtelu kuntien sisällä huomattavaa → palvelujen saatavuuden yhdenvertaisuutta parannettava

NHG:n arviointi syksy 2018

- Eksoten tehokkuus valtakunnan kärkeä
 - Rahoituksen riittävyys on ja tulee olemaan ongelma väestönkehityksen vuoksi
 - Menojen kokonaiskasvu valtakunnallisesti erittäin maltillista
- Tehty strategisia valintoja kustannuskehityksessä
 - Kuntoutuksen kustannukset nousseet, painotettu kotona asumista
 - Aikuispalveluiden ja mielenterveyspalveluiden kustannukset laskeneet (harvinaista!)
 - Päivystävän sairaalan kustannukset korkeat nyt ja tulevaisuudessa, väestöpohja pieni päivystävään sairaalaan
- Uusia strategisia valintoja:
 - kuntakohtaisesta palvelutarpeesta asukastarpeiden mukaiseksi kokonaisuudeksi
 - Ikäihmisille portaittaista tukea
 - Päivystävä sairaala
- Sosiaalipalvelut hyvin integroituja
- Terveystuon integraatiot ja työnjako selvitettävä : PTH ja ESH nähtävä yhtenä kokonaisuutena
- Vammaispalveluiden tarve etenkin lapsien osalta tulee kasvamaan
- Asiakasohjausyksikkö ehkäisemään hallitsematonta palveluihin ajautumista
- Tietojohtamiseen panostettu
 - Se ei vielä riitä, tietoa pitää pystyä käyttämään asiakasohjauksessa ja johtamisessa

PERLACONin arviointi, verorahoituksen muutokset kunnittain

Verorahoitus							2018-2022	
	2017	2018**	2019**	2020**	2021**	2022**	1000 eur	%/v.
Imatra	161 221	159 001	162 862	166 423	169 186	172 337	13 335	2,0 %
Lappeenranta	398 928	396 461	411 502	423 094	433 800	444 909	48 448	2,9 %
Lemi	16 588	16 477	16 918	17 351	17 728	18 104	1 627	2,4 %
Luumäki	29 295	27 867	29 301	29 749	30 228	30 731	2 864	2,5 %
Parikkala	33 599	31 380	31 625	31 872	32 308	32 655	1 275	1,0 %
Rautjärvi	24 314	22 614	22 843	22 997	23 268	23 560	946	1,0 %
Ruokolahti	32 290	31 905	32 631	33 131	33 571	34 074	2 169	1,7 %
Savitaipale	24 175	23 616	24 203	24 461	24 795	25 156	1 540	1,6 %
Taipalsaari	25 381	25 026	25 917	26 610	27 222	27 919	2 893	2,8 %
Summa	745 792	734 347	757 802	775 689	792 107	809 443	75 096	2,5 %
Ero suhteessa 2018	11 445	0	23 455	41 342	57 760	75 096		

Verorahoitus sisältää Kuntaliiton 9.11.2018 veroennustekehikon mukaiset tulo-, yhteisö- ja kiinteistöverojen muutokset sekä arvion valtionosuuksien kehityksestä.

VÄESTÖENNUSTEET

Etelä-Karjalan väestöennusteet 2010 - 2040

Väestöennusteen taustaa

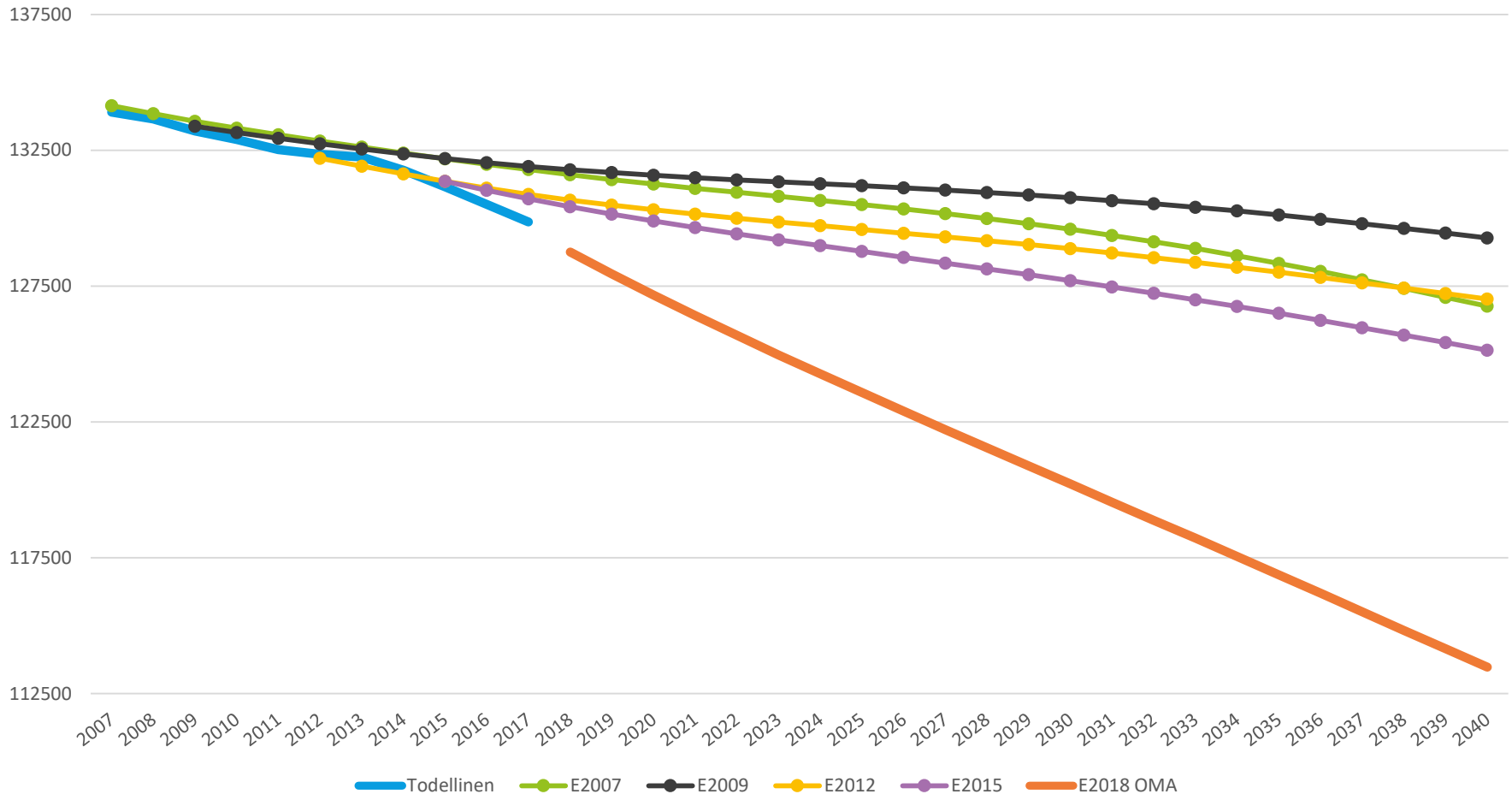

Tilastokeskus julkaisee kunta- ja ikäryhmäkohtaisia ennusteita väestön kehityksestä. Edellinen tällainen ennuste on julkaistu v. 2015. E-K Liiton ja Eksoten työryhmässä todettiin, että vuonna 2015 ennuste on ollut toteutuneeseen nähden liian positiivinen, ja ennusteelle laskettiin erilaisia skenaarioita. Laskennat käytettiin Tilastokeskuksen asiantuntijalla lausuttavana, ja laskentatavaksi valittiin v. 2018 toteuman ja 2015 ennusteen laskennallisen eron hyödyntäminen ennusteen laatimisessa.

Tässä esitettyjen väestö- ja toimintakuluennusteiden pohjana on käytetty vuoden 2018 toteutuneen väestön mukaan laskettua väestöennustetta.

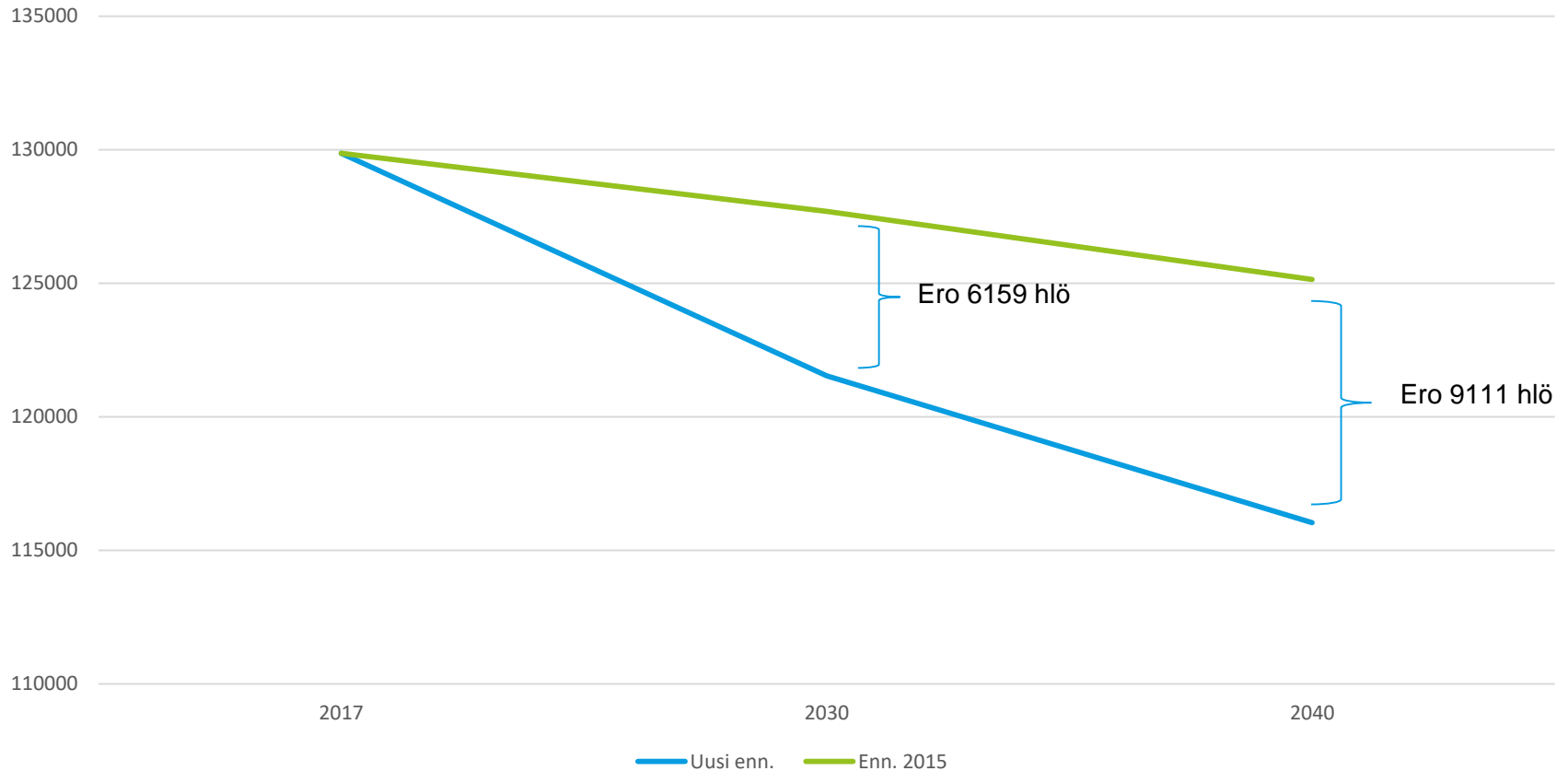
Korjattu väestöennuste on laskettu Tilastokeskuksen v. 2015 tekemän vuoden 2018 ennusteen ja vuonna 2018 toteutuneen väestön prosentuaalisen eron mukaan. Prosentuaalisesta erosta on otettu huomioon kolmannes (jaksotus kolmelle vuodelle; ennuste v.2015). Tällä kertoimella on vuosittain laskettu vuoden 2015 ikäryhmä- ja kuntakohtaisesta ennusteesta korjattu väestöennuste.

Väestöennuste Tilastokeskus vs. oma laskenta

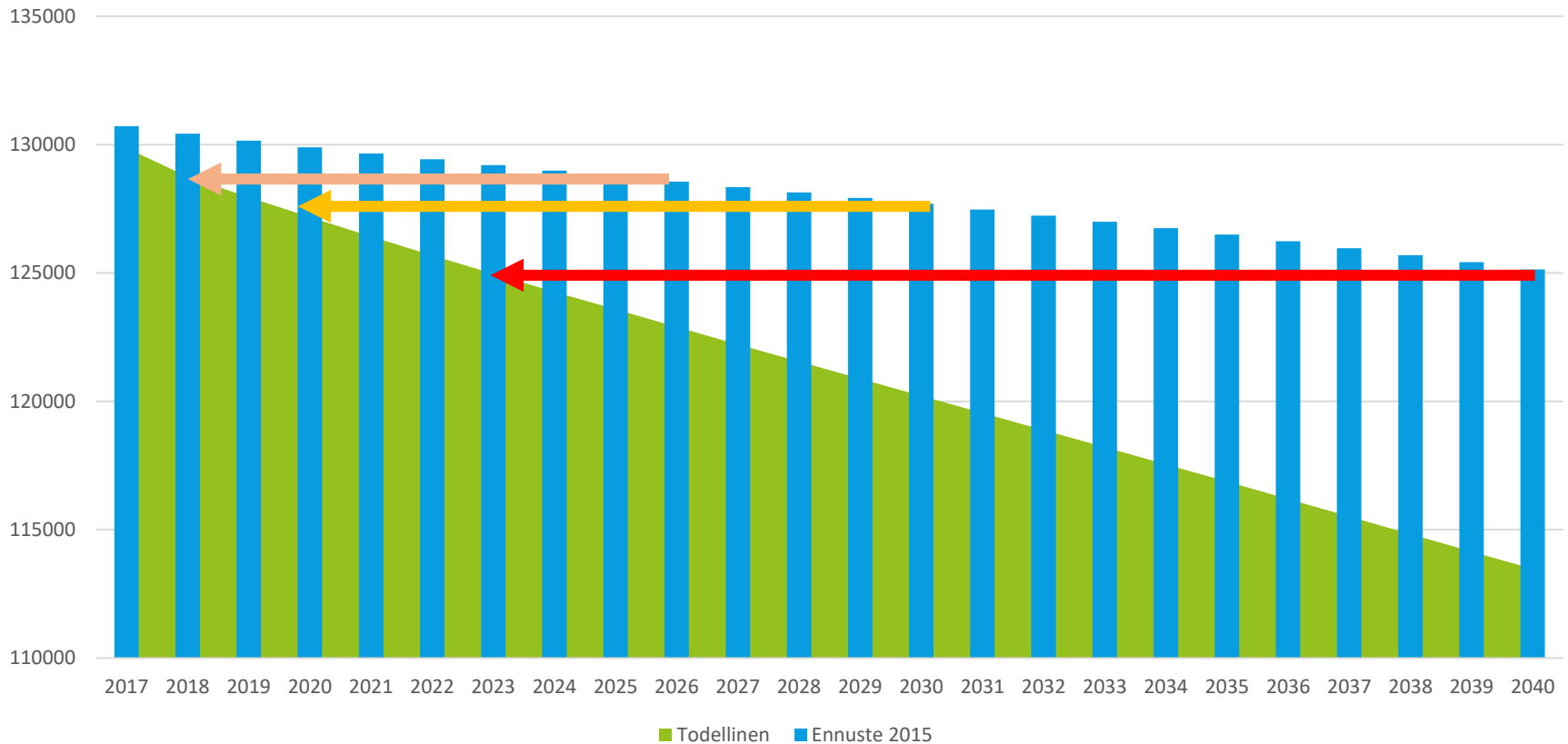
Tilastokeskuksen ennusteet yhdistettynä laskennalliseen väestömuutokseen.

Väestöennuste Tilastokeskus vs. oma laskenta

Vuoden 2015 ennuste ei ole käyttökelpoinen, sillä jo v. 2018 osalta ennuste eroaa toteutuneesta 1,5% ja toteutunut väestö vastaa ennusteen vuoden 2025 väestöä.

Väestöennuste Tilastokeskus vs. oma laskenta

Vuoden 2015 ennusteen v. 2026 väestömäärä on toteutunut jo v. 2018. V. 2015 ennusteen mukainen v. 2030 ennuste tulee toteutumaan jo v. 2020 (oranssi viiva) ja vuoden 2040 ennuste 2023 (punainen viiva).

Väestönkehitys tarkastetun väestöennusteen pohjalta

Väestöennuste kunnittain	Muutos			Muutos		
	2010	2017	2030	2017-2030	2030-2040	
Imatra	28 540	27 269	24 265	-11,0 %	22 076	-9,0 %
Lappeenranta	71 982	72 909	72 027	-1,2 %	71 045	-1,4 %
Lemi	3 064	3 063	2 774	-9,4 %	2 540	-8,4 %
Luumäki	5 147	4 747	4 062	-14,4 %	3 718	-8,5 %
Parikkala	5 787	4 969	3 784	-23,8 %	3 093	-18,3 %
Rautjärvi	3 937	3 436	2 785	-18,9 %	2 502	-10,2 %
Ruokolahti	5 668	5 218	4 437	-15,0 %	4 131	-6,9 %
Savitaipale	3 863	3 480	2 994	-14,0 %	2 774	-7,4 %
Taipalsaari	4 911	4 774	4 410	-7,6 %	4 154	-5,8 %
YHTEENSÄ	132 899	129 865	121 538	-6,4 %	116 032	-4,5 %

Etelä-Karjalan väestö tulee pienenemään yli 6% vuoteen 2030 mennessä. Yhdessäkään kunnassa väestömäärä ei tule kasvamaan, mutta vähennys hidastuu vuodesta 2030 vuoteen 2040.

Väestönkehitys ikäluokittain

Ikärakenne	2010	2017	2030	Muutos 2017-2030	2040	Muutos 2030-2040
0 - 5	7 285	6 557	4 083	-37,7 %	2 878	-29,5 %
6 - 15	13 180	12 583	11 069	-12,0 %	10 011	-9,6 %
16 - 24	13 660	12 665	13 078	3,3 %	14 070	7,6 %
25 - 64	70 319	64 144	54 623	-14,8 %	51 185	-6,3 %
65 - 74	14 868	18 566	17 004	-8,4 %	14 461	-15,0 %
75 - 84	10 117	10 798	15 584	44,3 %	14 280	-8,4 %
85 -	3 470	4 552	6 097	33,9 %	9 146	50,0 %
YHTEENSÄ	132 899	129 865	121 538	-6,4 %	116 032	-4,5 %

Ikäluokittaisen ennusteen mukaan Etelä-Karjalan väestö vanhenee.

Alle kouluikäisten lasten väestö tulee vähenemään lähes 38% vuoteen 2030 mennessä. Väestö vähenee tästä lisää vuoteen 2040 mennessä vielä lähes 30%. Opiskeluikäisten (16-23 –vuotiaat) väestömäärä kasvaa enenevästi. Väestö vanhenee ja iäkkäiden väestömäärä tulee kasvamaan ikäluokasta riippuen 34-44%. Kasvu jatkuu yli 85-vuotiaiden osalta vielä vuoteen 2040 puolella.

lääkäs väestö ja sen kehitys

lääkkäät				Muutos		
	2010	2017	2030	2017-2030	2040	Muutos 2030-2040
65 - 85+	28 455	33 916	38 685	14 %	37 887	-2 %
osuus väestöstä	21 %	26 %	32 %	6 %	33 %	1 %
65 - 84	24 985	29 364	32 588	11 %	28 741	-12 %
osuus väestöstä	19 %	23 %	27 %	4 %	25 %	-2 %
85 +	3 470	4 552	6 097	34 %	9 146	50 %
osuus väestöstä	3 %	4 %	5 %	2 %	8 %	3 %

lääkkäiden (65+) määrä tulee kasvamaan 14 % koko maakunnan alueella.

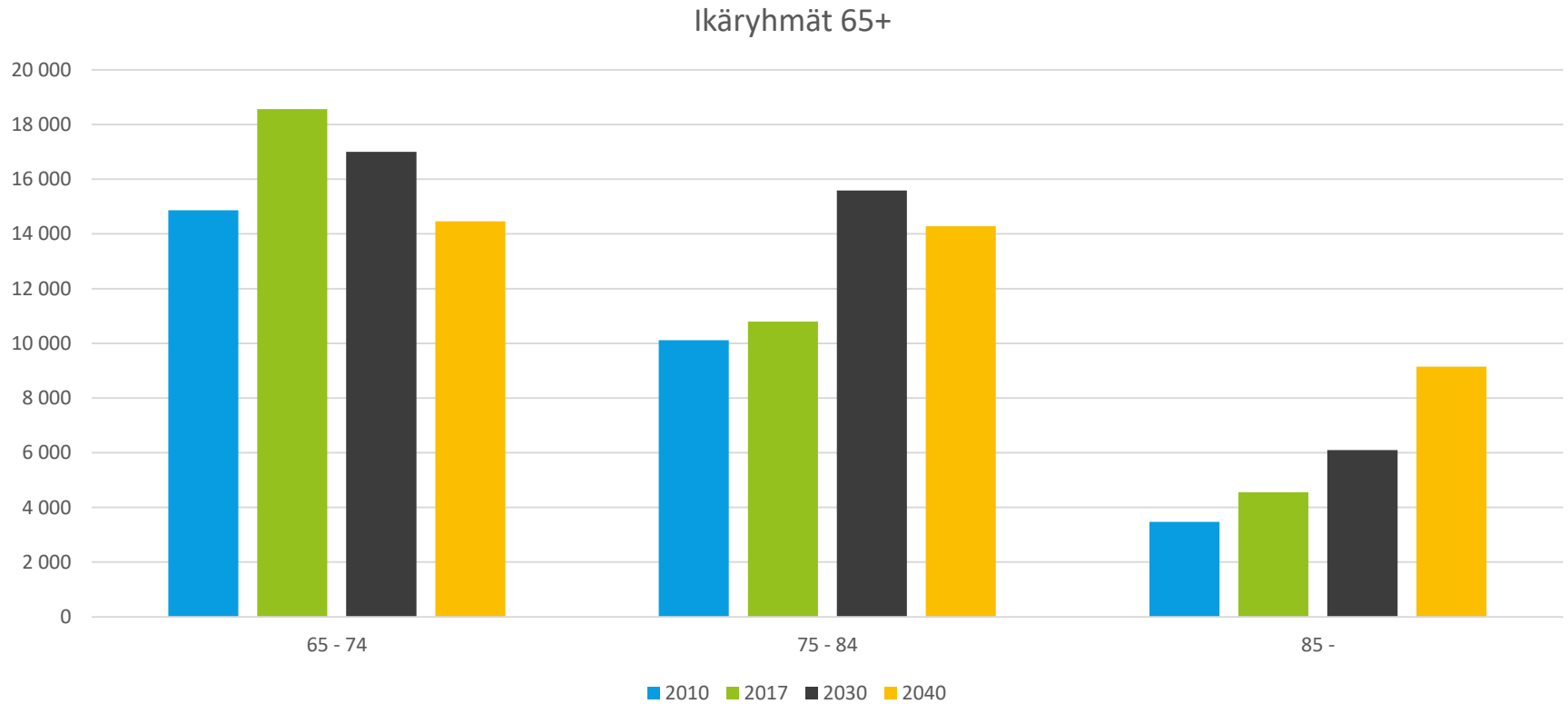
lääkkäiden osuus koko väestöstä Etelä-Karjalassa on n. 26%, ja osuus tulee kasvamaan v. 2030 mennessä 6 %-yksiköllä (32 %).

lääkkäistä nuorimmat 65-74 –vuotiaat vähenevät yli 8 % vuoteen 2030 mennessä (22 % v. 2040 mennessä). Sen sijaan ikäluokka 75-84 lisääntyy 44 % ja yli 85-vuotiaat 34 %. Vuodesta 2030 vuoteen 2040 ikäluokka 75-84 vähenee yli 8 % ja yli 85-vuotiaat kasvavat vielä 50 %. Vuonna 2030 85+ - ikäluokan osuus on 5 % väestöstä. Ikäluokkien 65-74 ja 75-84 osuus on 27 %.

v. 2017 jokaista iäkästä (65+) kohtaan on ollut 1,9 työikäistä ihmistä. V. 2030 työikäisiä on 1,4 iäkästä ihmistä kohti. Vanhusten osuus työikäisiä kohden tulee kasvamaan 18 %-yksikköä vuoteen 2030 mennessä.

lähäs väestö ja sen kehitys

65+ -ikäryhmien muutokset 2010-2040

Etelä-Karjalan väestö- ja toimintakuluennusteet 2010 - 2040

Toimintakulut

Kuntakohtainen asukasta ja ikäryhmää koskeva kulu lasketaan niiden henkilöiden tuottamien kulujen keskiarvona, jotka ovat Eksoten asiakkaita ja joiden kotikunta on tietty Etelä-Karjalan kunta. Tämä saattaa erota oikeasta väestömäärästä, sillä kaikki kuntalaiset eivät ole Eksoten asiakkaita.

Oletuksena on, että toimintakulut eivät tulevaisuudessa muutu eli kuntalaisen toimintakulu on vuosina 2017, 2030 ja 2040 sama.

Eksoten vuoden 2017 toteutuneet toimintakulut on kustannuspaikoilta jaettu suoritteiden suhteessa. Saman kustannuspaikan 1 suorite on kaikille suoritteen käyttäjille saman hintainen. Suoritteiden kautta tuleva kustannus jaetaan suoritteita käyttäneille henkilöille. Henkilön taustatiedoista saadaan kotikunta ja ikä, joiden perusteella lasketaan tälle kunnalle kuuluvien henkilöiden toimintakulut yhteen, ja ikäryhmän toimintakulun summa jaetaan kunnan ja ikäryhmän väestömäärän mukaan.

On huomioitavaa, että toimintakulujen laskenta on teoreettinen; kun ikäryhmän väestö vähenee, toimintakulut vähenevät. Koska toimintaa ei voida samassa suhteessa ajaa alas kuin ikäryhmän väestö vähenee, toimintakulut eivät todellisuudessa tule vähenemään niin paljon kuin laskennallisesti näyttää.

Toimintakulujen muutos

Laskennan pohjana käytetty vuoden 2018 väestönmuutoksen mukaan laskettua väestöennustetta ja vuoden 2017 toteutuneita kuluja. Kulut on laskettu edellä kuvatun mukaisesti suoritteista kotikuntaakohtaisesti.

Etelä-Karjalan alueella toimintakulut tulisivat kasvamaan v. 2030 mennessä n. 6%. Suurimmat kasvut tapahtuvat Taipalsaarella (+16%), Lappeenrannassa (+11%) ja Lemillä (8%). Imatralla (+4%) ja Luumäellä (+3%) muutos on maltillisempaa. Parikkalan kulut tulevat laskemaan n. 14% ja Rautjärven n. 9%.

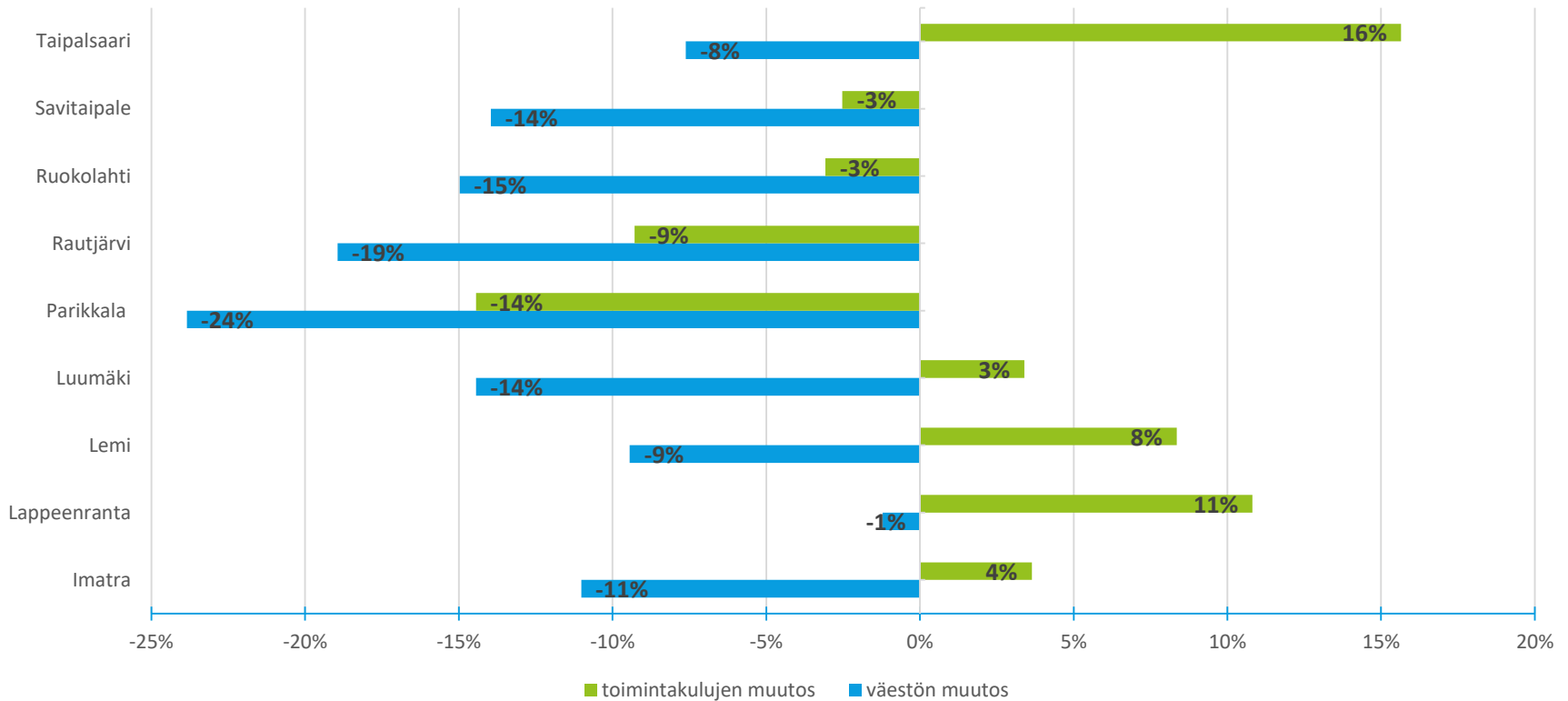
Kunnittain	2017	2030	Muutos 2017-2030	2040	Muutos 2030-2040
Imatra	98 791 595	102 386 788	4 %	102 369 829	0 %
Lappeenranta	254 043 927	281 510 831	11 %	300 745 606	7 %
Lemi	11 182 504	12 116 470	8 %	12 911 275	7 %
Luumäki	20 107 230	20 790 422	3 %	22 789 409	10 %
Muu kunta	16 011 282	15 015 644	-6 %	14 813 839	-1 %
Parikkala	26 180 828	22 400 015	-14 %	19 243 353	-14 %
Rautjärvi	16 149 632	14 650 254	-9 %	14 186 472	-3 %
Ruokolahti	21 281 332	20 627 227	-3 %	20 607 489	0 %
Savitaipale	16 029 988	15 625 279	-3 %	15 325 686	-2 %
Taipalsaari	14 234 090	16 461 309	16 %	18 084 302	10 %
YHTEENSÄ	494 012 407	521 584 239	6 %	541 077 259	4 %

Vuodesta 2030 vuoteen 2040 Taipalsaaren toimintakulut kasvavat edelleen n. 14%. Lemin, Lappeenrannan ja Imatran kulujen kasvu hidastuu (kasvu 4-7%), Luumäellä toimintakulujen kasvu kiihtyy (kasvu +6%).

Väestön ja toimintakulujen muutos 2017-2030

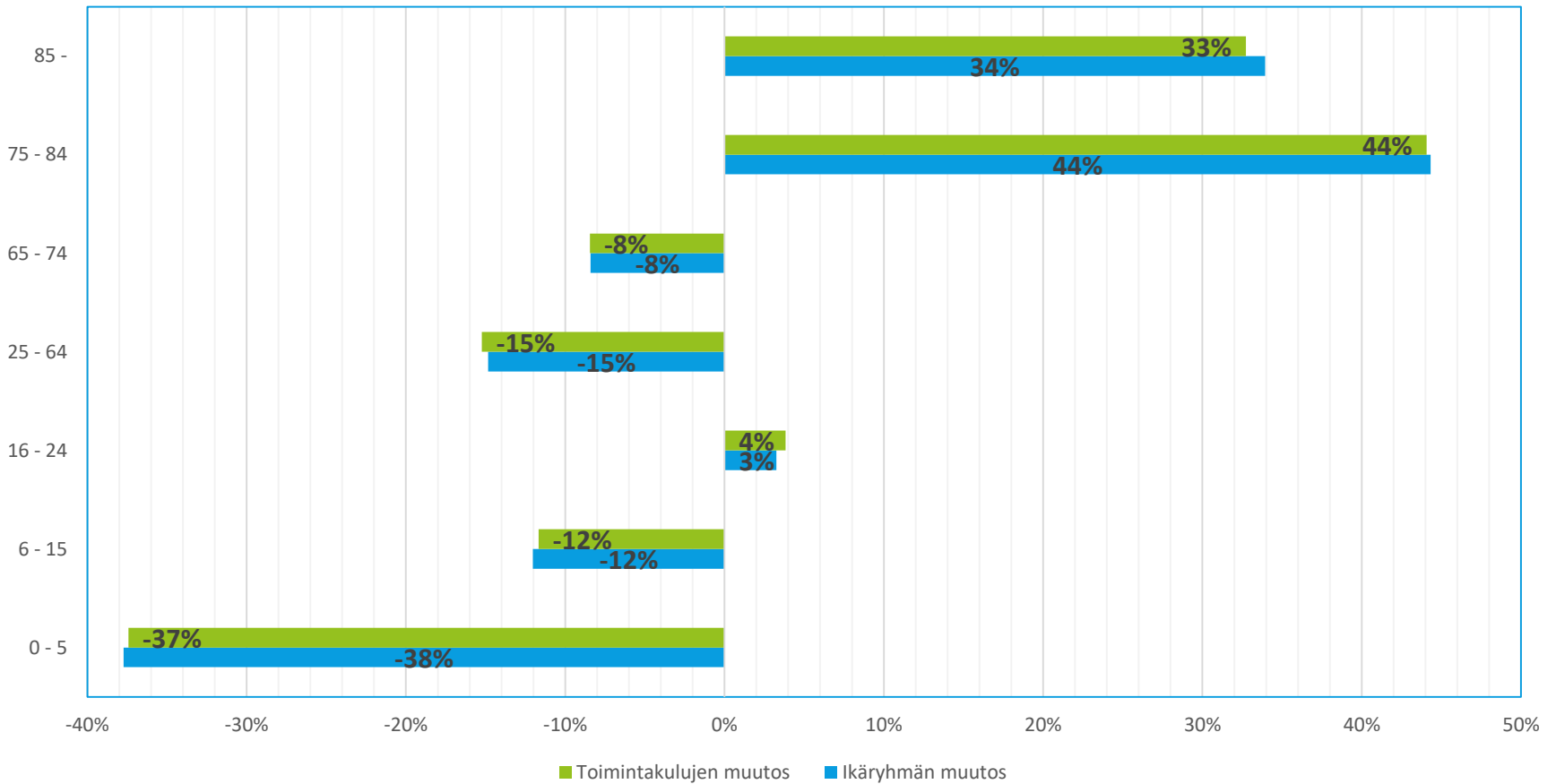
Toimintakulujen muutos ei korreloi väestönmuutoksen kanssa. Vaikka väestö valtaosassa kunnista vähenee, toimintakulut silti kasvavat.

Väestön ja toimintakulujen muutokset 2017-2030

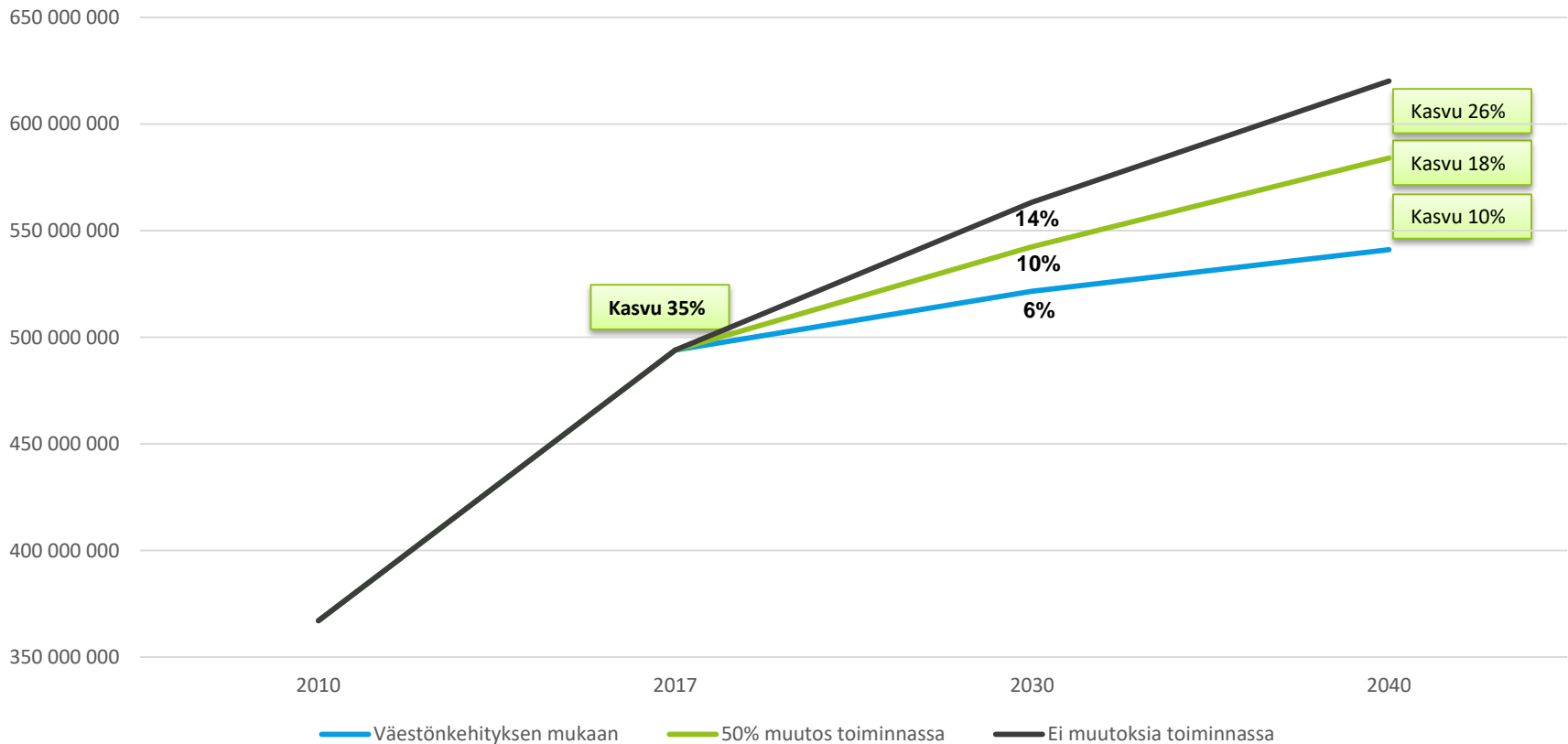
Ikäryhmien ja toimintakulujen muutokset 2017-2030

Ikäryhmien muutokset näkyvät toimintakulujen muutoksissa selvästi.

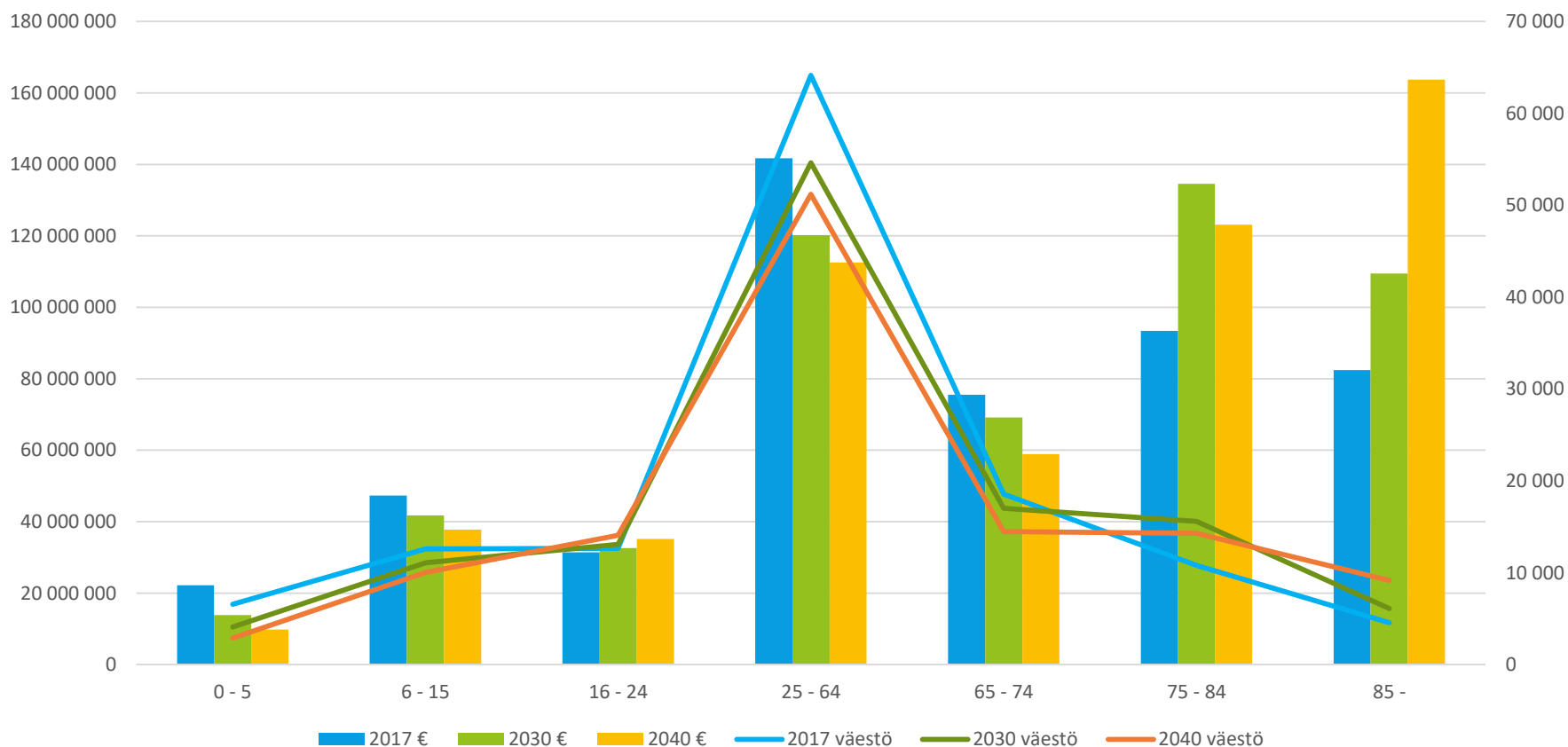
Toimintakulujen skenaariot; kasvu 2010-2040

Toimintakulut eivät voi laskea samassa suhteessa kuin väestö vähenee (sininen viiva). Graafissa mallinnetaan sitä, että vähenevän väestön toimintakulujen vähennyksestä realisoituu vain 50% (vihreä) tai ei mitään (musta).

Toimintakulujen ja väestön muutos 2017-2040

Kuva esittää laskennallista toimintakulujen muutosta eli muutos on laskettu väestön vähenemisen mukaisesti. Toimintakulujen ennusteessa ei ole otettu huomioon mm. inflaatiota, toiminnan muutoksia jne.

Toimintakulut asukasta kohti kunnittain

Toimintakulu asukasta kohti kunnittain on laskettu edellä kuvatulla tavalla v. 2017 toteutuneista nettotoimintamenoista, kuntalaisen suoritteista ja niiden keskimääräisistä hinnoista.

Toimintakulu asukasta kohti kasvaa kaikissa kunnissa 12-25% per asukas kunnasta riippuen.

Kunta	2017	2030	Muutos 2017- 2030	2040	Muutos 2030- 2040
Imatra	3 623	4 220	16 %	4 637	10 %
Lappeenranta	3 484	3 908	12 %	4 233	8 %
Lemi	3 651	4 368	20 %	5 083	16 %
Luumäki	4 236	5 119	21 %	6 130	20 %
Parikkala	5 269	5 920	12 %	6 222	5 %
Rautjärvi	4 700	5 260	12 %	5 671	8 %
Ruokolahti	4 078	4 649	14 %	4 988	7 %
Savitaipale	4 606	5 219	13 %	5 525	6 %
Taipalsaari	2 982	3 733	25 %	4 354	17 %
Kaikki yhteensä	3 681	4 168	13 %	4 535	9 %

Toimintakulut asukasta kohti kunnittain

Toimintakulu per asukas			
Ikäryhmä 0-74 -vuotiaat	2017	2030	2040
Imatra	2 616	2 618	2 579
Lappeenranta	2 616	2 611	2 576
Lemi	2 532	2 574	2 578
Luumäki	2 757	2 845	2 840
Parikkala	3 406	3 490	3 486
Rautjärvi	3 409	3 402	3 357
Ruokolahti	2 538	2 526	2 482
Savitaipale	2 736	2 848	2 782
Taipalsaari	2 157	2 201	2 194
Kaikki yhteensä	2 650	2 648	2 609

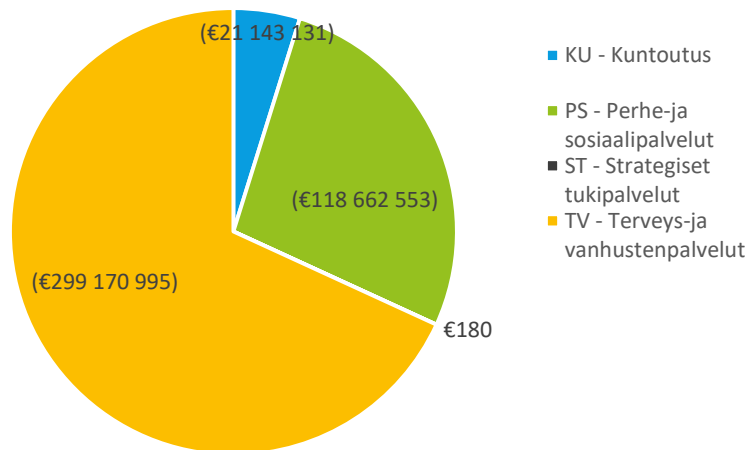
Toimintakulu per asukas			
Ikäryhmä 75+ -vuotiaat	2017	2030	2040
Imatra	10 291	10 282	10 986
Lappeenranta	11 205	11 144	12 245
Lemi	12 766	12 674	13 635
Luumäki	12 641	12 047	13 588
Parikkala	14 197	13 339	14 333
Rautjärvi	11 165	10 754	11 637
Ruokolahti	12 388	11 922	13 064
Savitaipale	12 509	11 906	12 155
Taipalsaari	10 948	11 281	12 628
Kaikki yhteensä	11 370	11 169	12 151

Ylemmässä taulukossa on esitetty ikäryhmien 0-74 –vuotiaiden keskihintainen toimintakulu kunnan asukasta kohden. Valtaosassa kunnista näiden ikäryhmien määrä laskee ja myös toimintakulu kokonaisuudessaan laskee.

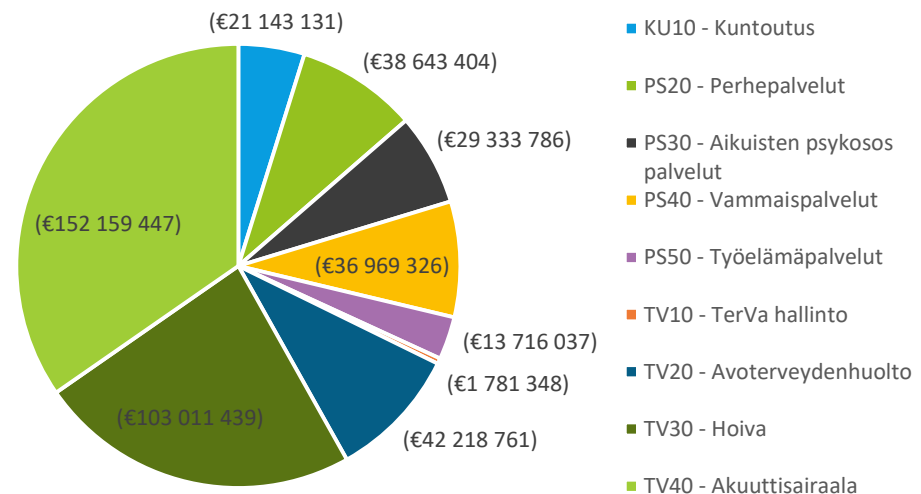
Alemmassa taulukossa on esitetty toimintakulu asukasta kohden 75+ -vuotiailta. Tämä kulu on nelinkertainen verrattuna nuorempien ikäluokkien toimintakuluun. Tämä ikäluokka on se, mikä poikkeuksetta kasvaa jokaisessa kunnassa.

Eksoten nettotoimintamenojen jakauma 2017

Nettotoimintamenot vastualueittain 2017

Nettotoimintamenot tulosalueittain 2017

Terveys- ja vanhustenpalvelut kattavat yli 68% Eksoten nettotoimintamenoista, perhe- ja sosiaalipalvelut 27%.

Tulosalueittain tarkasteltuna akuuttisairaalan osuus nettotoimintamenoista on n. 35%, hoivan 23% ja muiden osa-alueiden osuus <10%.